

EDUSKUNNAN VASTAUS 93/2001 vp

Hallituksen esitys arpajaislaiksi ja eräiksi siihen liittyviksi laeiksi annetun hallituksen esityksen (HE 197/1999 vp) täydentämisestä

Asia

Hallitus on antanut eduskunnalle esityksensä arpajaislaiksi ja eräiksi siihen liittyviksi laeiksi annetun hallituksen esityksen (HE 197/1999 vp) täydentämisestä (HE 75/2001 vp).

Valiokuntakäsittely

Hallintovaliokunta on antanut asiasta mietinnön (HaVM 12/2001 vp).

Päätös

Eduskunta on hyväksynyt seuraavan lain:

Laki

raha-automaattivastuksista

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

1 luku

Yleiset säännökset

1 §

Soveltoamisala

Tässä laissa säädetään niistä perusteista ja menettelyistä, joita noudatetaan myönnettäessä raha-automaatti-, kasinopeli- ja pelikasinotoimintaa harjoittavan rahapeliyhteisön tuotosta avustuksia oikeuskelpoisille yleishyödyllisille yhteisöille ja säätiöille terveyden ja sosiaalisen hyvinvoinnin edistämiseen.

Tätä lakia sovelletaan myös 1 momentissa tarkoitettujen avustusten maksamiseen, käyttöön, käytön valvontaan, palauttamiseen ja takaisinperintään.

Jollei muussa laissa toisin säädetä, tätä lakia sovelletaan myös sellaiseen 1 momentissa tar-

koitettuun avustukseen, joka myönnetään käytettäväksi Suomen ulkopuolella.

2 §

Määritelmät

Tässä laissa tarkoitetaan:

1) rahapeliyhteisöllä arpajaislain (/200) 12 §:n 2 momentissa tarkoitettua rahapeliyhteisöä, joka on saanut luvan raha-automaattien käytettävänä pitämiseen, kasinopelien toimeenpanemiseen ja pelikasinotoiminnan harjoittamiseen;

2) julkisella avustuksella valtion, kunnan tai muun julkisyhteisön tai julkisoikeudellisen laitoksen tai säätiön antamaa tai sen varoista maksettavaa avustusta, samoin kuin Euroopan yhteisön tai muista Euroopan unionin varoista myönnettävää tukea verojärjestelmän kautta annettavaa tukea lukuun ottamatta;

3) Euroopan yhteisön tai muista Euroopan unionin varoista myönnettävällä tuella Euroopan yhteisöjen talousarvioista tai muista Euroopan unionin hallinnassa olevista varoista myönnettävää avustusta, lainaa ja muuta rahoitusta, takausta, maksuhelpotusta ja muita taloudellisia etuuksia; sekä

4) julkisella tuella 2 kohdassa tarkoitettujen julkisten avustusten lisäksi valtion, kunnan tai muun julkisyhteisön tai julkisoikeudellisen laitoksen antamaa tai sen varoista maksettavaa lainaa, korkotukea, takausta, maksuhelpotusta ja muuta näihin rinnastettavaa taloudellista etua verojärjestelmän kautta annettavaa tukea luokun ottamatta.

2 luku

Avustuksen myöntämisen perusteet

3 §

Avustuslajit

Avustus voidaan myöntää toiminta-avustuksena tai erityisavustuksena.

Toiminta-avustus voidaan myöntää avustuksen saajan toimintaan yleisesti (*yleisavustus*) tai tiettyyn osaan sen toiminnasta (*kohdennettu toiminta-avustus*).

Erityisavustus voidaan myöntää:

1) investointiavustuksena aineellisen tai aineettoman hyödykkeen hankintaan; tai

2) projektiavustuksena kokeilu-, käynnistämisen-, tutkimus- tai kehittämishankkeeseen taikka muuhun tarkoitukseltaan rajattuun hankkeeseen.

4 §

Avustuksen myöntämisen yleiset edellytykset

Avustus voidaan myöntää valtion talousarvion puitteissa, jos:

1) tarkoitus, johon avustusta haetaan, on yhteiskunnallisesti hyväksyttävä;

2) avustuksen myöntäminen on perusteltua avustuksen käytölle asetettujen tavoitteiden kannalta;

3) avustuksen myöntämistä on pidettävä tarpeellisena avustuksen hakijan omat varat, hakijan määräysvallassa olevien yhteisöjen tai säätiöiden käytettävissä olevat varat ja avustettavasta toiminnasta saatavat tuotot huomioon ottaen;

4) avustuksen myöntämistä on pidettävä tarpeellisena avustuksen hakijan saama muu julkinen tuki sekä avustuksen kohteena olevan toiminnan tai hankkeen laatu ja laajuus huomioon ottaen;

5) avustuksen myöntämisen ei arvioida aiheuttavan muita kuin vähäisiä kilpailua ja markkinoiden toimintaa vääristäviä vaikutuksia Euroopan talousalueeseen kuuluvassa valtiossa; ja

6) erityisavustusta haettaessa on esitetty riittävä selvitys hankkeen toiminnallisesta tai teknisestä suunnitelmasta sekä avustuksen saajan edellytyksistä rahoittaa hankkeen omarahoitusosuus ja käyttökulut.

Avustus ei saa yhdessä muiden julkisten avustusten kanssa ylittää Euroopan yhteisön tai Suomen lainsäädännössä säädettyä valtionavustuksen tai julkisen tuen enimmäismäärää.

Avustus voidaan myöntää saajalle sen omaan toimintaan tai hankkeeseen taikka käytettäväksi avustuspäätöksen mukaista käyttötarkoitusta toteuttavan muun kuin saajan toiminnan tai hankkeen avustamiseen. Jos avustus myönnetään käytettäväksi avustuspäätöksen mukaista käyttötarkoitusta toteuttavan muun kuin saajan toiminnan tai hankkeen avustamiseen, avustuksen saajan on tehtävä sopimus avustuksen käytöstä, käytön valvonnasta ja niiden ehdoista toimintaa tai hanketta toteuttavan kanssa.

3 luku

Avustuksen myöntäminen ja maksaminen

5 §

Avustuksen hakeminen

Avustusta haetaan kirjallisesti rahapeliyhdistöltä.

Rahapeliyhteisön tulee tiedottaa sopivalla tavalla mahdollisuudesta hakea avustusta ja hakemismenettelystä sekä antaa tietoja avustuksen myöntämisen yleisistä edellytyksistä ja avustuksen ehdoista.

Avustuksen hakijan tulee hakemuksen yhteydessä antaa rahapeliyhteisölle oikeat ja riittävät tiedot avustuksen käyttötarkoituksesta sekä niistä muista seikoista, joita tarvitaan hakemuksen ratkaisemiseksi.

Avustusten hakuajoista ja ajankohdasta, jolloin hakijalta viimeistään edellytetään oikeuskelpoisuutta, säädetään valtioneuvoston asetuksella.

6 §

Avustusten myöntämisestä päättäminen

Rahapeliyhteisö valmistelee ehdotuksen avustusten myöntämisestä (*jakoehdotus*). Jakoehdotukseen tulee liittää hakijakohtainen avustussuunnitelma seuraavien kolmen vuoden ajalle.

Jakoehdotus ja avustussuunnitelma annetaan sosiaali- ja terveysministeriölle, jonka esittelystä valtioneuvosto päättää avustusten myöntämisestä.

Sosiaali- ja terveysministeriö ohjaa ja valvoo rahapeliyhteisön jakoehdotuksen ja avustussuunnitelman valmistelumenettelyä.

Jakoehdotuksen antamisen määräajoista säädetään valtioneuvoston asetuksella.

7 §

Avustuspäätös

Avustusta koskevassa asiassa tehdään kirjallinen päätös.

Päätöksestä, jolla avustus myönnetään, tulee käydä ilmi ainakin avustuksen saaja, käyttötarkoitus ja määrä.

Avustuspäätökseen voidaan ottaa 4 §:n 1 momentissa säädettyjen seikkojen toteutumisen

varmistamiseksi välttämättömiä avustuksen käyttämistä koskevia ehtoja ja rajoituksia.

Päätöksestä, jolla avustus myönnetään, tulee tarvittaessa lisäksi käydä ilmi:

1) avustuksen enimmäismäärä avustuksen kohteena olevasta toiminnasta tai hankkeesta aiheutuvista kokonaiskuluista;

2) muut avustuksen myöntämisen ja maksamisen perusteet; ja

3) avustussuunnitelma seuraaville kolmelle vuodelle.

8 §

Avustuksen maksaminen

Rahapeliyhteisö maksaa toiminta-avustukset kultakin vuosineljännekseltä vuosittain neljänä yhtä suurena eränä aikaisintaan helmikuussa, toukokuussa, elokuussa ja marraskuussa, jollei kustannusten tai toiminnan ajoittumisen olennaisten vaihtelujen taikka toiminnan muutosten johdosta ole yksittäistapauksessa perusteltua tästä poiketa.

Rahapeliyhteisö maksaa erityisavustukset kulujen ja töiden ajoittumisen perusteella sen suuruisissa erissä kuin se katsoo avustuksia tarvittavan avustuspäätöksen mukaisiin hyväksyttäviin kuluihin. Kiinteän omaisuuden, rakennuksen tai rakennuksessa olevan huoneiston hankintaan taikka rakentamiseen tai perusparannukseen myönnetyn erityisavustuksen maksamisen ehtona on lisäksi, että rahapeliyhteisö on hyväksynyt rakennus- tai hankintasuunnitelman sekä selvityksen hankkeen kokonaisrahoituksen ja käyttökulujen rahoituksen toteutumisesta. Sitä ennen voidaan avustusta maksaa suunnittelukuluihin.

Avustuksen saajan tulee antaa rahapeliyhteisölle avustuksen maksamiseksi oikeat ja riittävät tiedot.

Sosiaali- ja terveysministeriö ohjaa ja valvoo rahapeliyhteisöä avustusten maksamistehtävässään.

4 luku

Avustuksen käyttö ja sen valvonta

9 §

Avustuksen käyttö

Avustus saadaan käyttää ainoastaan avustuspäätöksen mukaiseen tarkoitukseen. Jollei avustuspäätöksessä ole käyttötarkoitusta yksilöity, avustus on käytettävä hakemuksessa mainittuun tarkoitukseen.

Sen lisäksi, mitä tässä laissa säädetään, avustuksen saajan on noudatettava avustettavassa hankkeessa tai toiminnassa avustuspäätökseen otettuja ehtoja ja rajoituksia.

Jos avustus on myönnetty tiettyä avustuspäätöksessä määriteltyä käyttötarkoitusta varten käytettävän omaisuuden hankintaan, omaisuutta ei saa käyttää pysyvästi muuhun kuin avustuspäätöksessä määriteltyyn käyttötarkoitukseen eikä omaisuuden omistus- tai hallintaoikeutta saa luovuttaa toiselle omaisuuden käyttöaikana, joka on kymmenen vuotta avustuksen tai sen viimeisen erän maksamisesta.

Edellä 3 momentissa tarkoitettu avustuksen kohteena olevan omaisuuden käyttöaika on kuitenkin 30 vuotta avustuksen myöntämisestä, jos avustus on myönnetty kiinteän omaisuuden, rakennuksen tai rakennuksessa olevan huoneiston hankintaan taikka rakentamiseen tai perusparannukseen.

Investointiavustuksen saaja voi 3 ja 4 momentissa säädetyn estämättä antaa avustetuissa tiloissa harjoitettavan toiminnan tai osan toiminnasta muun kuin saajan järjestettäväksi, jos toiminta on avustuksen käyttötarkoituksen mukaista.

10 §

Avustuksen saajan tiedonantovelvollisuus

Avustuksen saajan tulee antaa rahapeliyhteisölle avustuspäätöksen ehtojen noudattamisen valvomiseksi oikeat ja riittävät tiedot.

Avustuksen saajan tulee ilmoittaa viipymättä rahapeliyhteisölle avustuksen käyttötarkoituk-

sen toteutumiseen vaikuttavasta muutoksesta tai muusta avustuksen käyttöön vaikuttavasta muutoksesta.

11 §

Hyväksyttävät kulut

Hyväksyttäviksi kuluiksi katsotaan avustuspäätöksen mukaisesta toiminnasta tai hankkeesta johtuvat tarpeelliset ja määrältään kohtuulliset kulut.

Hyväksyttävistä kuluista vähennetään samaan tarkoitukseen myönnetty muut julkiset avustukset. Jos avustuspäätöksessä on ilmoitettu avustuksen osuus hyväksyttävistä kuluista, raha-automaatti-, kasinopeli- ja pelikasinotoiminnan tuotosta myönnetty avustus voi yhdessä muiden julkisten avustusten kanssa olla enintään tämän ilmoitetun avustussuuden suuruinen, jollei avustuspäätöksestä muuta ilmene.

Hyväksyttäviä kuluja eivät ole poistot, arvovähennykset, vuokra-arvot eivätkä sellaiset varaukset tai muut laskennalliset erät, jotka eivät perustu jo toteutuneisiin kuluihin tai menetyksiin. Hyväksyttäviä kuluja eivät myöskään ole lainojen lyhennykset eivätkä muut kuin 14 §:ssä tarkoitettut rahoituskulut, ellei avustuspäätöksestä muuta ilmene.

12 §

Yleisavustus

Yleisavustusta saadaan käyttää avustettavasta toiminnasta aiheutuviin kuluihin ja avustettavaan toimintaan liittyvän irtaimen käyttöomaisuuden hankintamenoihin.

Yleisavustusta ei saa käyttää sellaisiin irtaimen käyttöomaisuuden hankintamenoihin, jotka aiheutuvat toimintayksikön perustamisesta, laajentamisesta, uudelleenjärjestämisestä tai perusparannuksesta.

Tarvikkeiden ja julkaisujen myynnistä tai siihen verrattavasta välitystoiminnasta otetaan hyväksyttävänä kuluna huomioon vain toiminnan alijäämä.

13 §

Kohdennettu toiminta-avustus

Kohdennettua toiminta-avustusta saadaan käyttää vain avustettavasta toiminnasta aiheutuviin erilliskuluihin vähennettynä toiminnan erillistuotoilla.

Kun kurssi-, loma- tai muuhun vastaavaan toimintaan myönnettyä avustusta käytetään majoitukseen, täysihoitoon tai vastaavaan ylläpitoon, erilliskuluina hyväksytään enintään asianomaisen toimintayksikön tavanomaista vuorokausiveloitusta vastaava määrä. Avustuksesta saadaan tällöin käyttää enintään kymmenen prosenttia toiminnan järjestämisestä aiheutuviin kuluihin, kuten tiedotus-, toimisto-, hallinto- ja ohjelmakuluihin.

14 §

Erityisavustus

Erityisavustusta saadaan käyttää vain avustettavasta investoinnista tai hankkeesta aiheutuviin erilliskuluihin vähennettynä hankkeen erillistuotoilla.

Perustamismenoihin myönnetyn erityisavustuksen hyväksyttäviä kuluja ovat käyttöomaisuuden hankinta-, rakennus- ja perusparannusmenot, rakennusaikaiset korko- ja muut rahoituskulut vähennettynä vastaavilla korko- ja rahoitustuotoilla sekä perustamiseen liittyvät irtaimen käyttöomaisuuden hankintamenot.

15 §

Asiakkaiden valinta

Jos toiminta-avustusta koskevassa avustuspäätöksessä tai siihen liitettyssä erityisehdossa edellytetään asiakkaiden valintaa hakemusten perusteella, tulee avustuksen saajan:

1) ottaa asiakkaita valittaessa huomioon palvelun tai tuen tarvetta osoittavat sosiaaliset ja terveydelliset tekijät tai asiakkaan ja hänen kanssaan yhteistaloudessa avioliitossa tai avioliiton omaisissa olosuhteissa elävän henkilön tu-

lot sekä aiempi osallistuminen vastaavaan avustettuun toimintaan;

2) tiedottaa hakumenettelystä ja valintaperusteista mahdollisimman laajasti ottaen huomioon käytettävissä olevan avustuksen määrä;

3) järjestää asiakkaiden valinnan seuranta ja tilastointi niin, että avustuksen käyttöehtojen noudattamista voidaan vaikeuksista valvoa; ja

4) säilyttää asiakkaiden valintaa koskevat asiakirjat samalla tavoin kuin tositteet ottaen huomioon, että asiakkaiden antamat tiedot ovat luottamuksellisia.

16 §

Avustusten käyttöaika

Kullekin vuodelle hyväksyttävinä kuluina otetaan huomioon ne kulut, jotka kirjanpitolain (1336/1997) 3 luvun 3 §:n 1 momentin 5 kohdan mukaan on merkittävä kyseiseltä tilikaudelta laadittavaan tilinpäätökseen.

Toiminta-avustusta saadaan käyttää avustuksen myöntämivuoden ja sitä seuraavan kalenterivuoden aikana syntyviin kuluihin tai menoihin, jollei avustuspäätöksestä ilmene, että avustusta saadaan käyttää myös avustuksen myöntämivuotta aikaisemmin syntyneisiin kuluihin tai menoihin taikka alijäämiin.

Erityisavustusta saadaan käyttää avustuksen myöntämivuoden ja sitä seuraavan kalenterivuoden aikana syntyviin kuluihin ja menoihin. Ennen avustuksen myöntämivuotta syntyneisiin kuluihin tai menoihin saadaan avustusta käyttää, jos kulut tai menot ovat aiheutuneet avustuspäätöksessä tarkoitettusta hankkeesta.

Erityisestä syystä voidaan käyttöaika määritellä avustuspäätöksessä 2 ja 3 momentissa säädettyä pitemmäksi.

17 §

Vakuuttaminen

Avustuksen saaja on velvollinen huolehtimaan avustetun omaisuuden riittävästä ja tarkoituksenmukaisesta vakuuttamisesta.

18 §

Kirjanpito ja tilintarkastus

Avustuksen saajan on järjestettävä kirjanpito kirjanpitolaissa säädetyllä tavalla. Kirjanpito on järjestettävä siten, että avustuksen käyttöä voidaan kirjanpidosta luotettavasti seurata.

Avustuksen saajan on järjestettävä tilintarkastus tilintarkastuslaissa (936/1994) säädetyllä tavalla.

19 §

Selvitys avustuksen käytöstä

Avustuksen saajan on seuraavan vuoden huh-tikuun loppuun mennessä tehtävä rahapeliyh-teisölle kultakin vuodelta selvitys avustuksen käy-töstä. Selvitykseen on liitettävä tilinpäätös, tilin-tarkastuskertomus, tuloksellisuutta koskevat sel-vitykset sekä muut tarpeelliset selvitykset.

Avustuksen saajan on liitettävä selvitykseen avustuksen saajasta ja sen määräysvallassa ole-vista yhteisöistä ja säätiöistä laadittu konserniti-linpäätös tai vastaavat tiedot sisältävä laskelma.

20 §

Työllisyys ehdot

Niiden rakennustöiden suorittamisessa, joita varten avustusta on myönnetty, on noudatettava työllisyyslain (275/1987) 12 §:n 2 momentissa säädetyt ehtoja.

21 §

Rahapeliyh teisön valvontatehtävä

Rahapeliyh teisön on huolehdittava avustuk-sen asianmukaisesta ja riittävästä valvonnasta hankkimalla avustuksen käyttö- ja seurantatieto-ja sekä muita tietoja samoin kuin tekemällä tar-vittaessa tarkastuksia.

Rahapeliyh teisön on sopivalla tavalla seurat-tava myönnettyjen avustusten käytön tulokselli-suutta ja tarkoituksenmukaisuutta sekä niiden vaikutuksia kilpailuun ja eri väestöryhmien ase-

maan samoin kuin niiden muita vaikutuksia. Ra-hapeliyh teisön on määräjain arvioitava avus-tusten tarpeellisuutta ja kehittämistarpeita.

Sosiaali- ja terveysministeriö ohjaa ja valvoo rahapeliyh teisöä avustusten käytön valvontateh-tävässä.

Rahapeliyh teisön tulee vuosittain toimittaa sosiaali- ja terveysministeriölle kertomus avus-tusten käytön valvonnasta ja seuraavaa vuotta koskeva valvontasuunnitelma. Valvontakerto-muksen ja valvontasuunnitelman antamisen määräajoista säädetään valtioneuvoston asetuk-sella.

22 §

Tarkastusoikeus

Rahapeliyh teisöllä on oikeus suorittaa avus-tuksen maksamisessa ja käytön valvonnassa tar-peellisia, avustuksen saajan talouteen ja toimin-taan kohdistuvia tarkastuksia. Jos avustus on myönnetty 4 §:n 3 momentissa säädetyllä taval-la käytettäväksi avustuspäätöksen mukaista käyttötarkoitusta toteuttavan muun kuin saajan toimintaan tai hankkeeseen, rahapeliyh teisöllä on oikeus tarvittaessa tarkastaa avustuspäätök-sen mukaista toimintaa tai hanketta toteuttavan taloutta tai toimintaa. Tässä momentissa tarkoi-tettu tarkastusoikeus on myös sosiaali- ja ter-veysministeriöllä.

Rahapeliyh teisö voi erityisestä syystä val-tuuttaa ulkopuolisen tilintarkastajan suoritta-maan 1 momentissa tarkoitettuja tarkastuksia. Tilintarkastajan tulee olla tilintarkastuslaissa tai julkishallinnon ja -talouden tilintarkastajista an-netussa laissa (467/1999) tarkoitettu hyväksytty tilintarkastaja tai tilintarkastusyhteisö. Tilintar-kastusyhteisön on nimettävä tarkastuksesta vas-tuullinen tilintarkastaja.

Ulkopuolinen asiantuntija voi rahapeliyh tei-sön pyynnöstä avustaa tarkastuksessa.

Tilintarkastajaan ja ulkopuoliseen asiantunti-jaan sovelletaan hallintomenettelylakia (598/1982), kielilakia (148/1922), viranomais-ten toiminnan julkisuudesta annettua lakia (621/1999) sekä valtion virkamieslain (750/1994) 14 ja 15 §:ää.

Tilintarkastajaan ja ulkopuoliseen asiantuntijaan sovelletaan rikosoikeudellista virkavastuuta koskevia säännöksiä.

23 §

Tarkastuksen suorittaminen

Avustuksen saajan on korvauksetta annettava tarkastusta suorittavalle toimihenkilölle, virkamiehelle ja 22 §:n 2 momentissa tarkoitettulle tilintarkastajalle kaikki tarkastuksen kannalta tarpeelliset tiedot ja selvitykset, asiakirjat, talletteet ja muu aineisto sekä muutoinkin avustettava tarkastuksessa.

Tarkastusta suorittavalla toimihenkilöllä, virkamiehellä ja 22 §:n 2 momentissa tarkoitettulla tilintarkastajalla on oikeus ottaa tarkastuksen kohteena oleva aineisto haltuunsa, jos tarkastaminen sitä edellyttää. Aineiston haltuunotosta on tarkastuksen yhteydessä laadittava pöytäkirja. Siinä on mainittava haltuunoton tarkoitus ja haltuun otettu aineisto. Aineisto on palautettava viipymättä, kun sitä ei enää tarvita tarkastuksen suorittamiseksi.

Tarkastusta suorittavalla toimihenkilöllä, virkamiehellä ja 22 §:n 2 momentissa tarkoitettulla tilintarkastajalla on oikeus päästä tarkastuksen edellyttämässä laajuudessa avustuksen saajan hallinnassa tai käytössä oleviin liike-, varastotai muihin vastaaviin toiminnan harjoittamisessa käytettäviin tiloihin ja muille alueille, joiden oloilla on merkitystä avustuksen myöntämiselle ja käytön valvonnalle. Tarkastusta ei saa suorittaa kotirauhan piiriin kuuluvissa tiloissa.

24 §

Virka-apu

Rahapeliyhteisöllä on oikeus saada poliisi-, tulli-, vero- ja ulosottoviranomaisilta tarpeellista virka-apua tässä laissa tarkoitettujen valvonta- ja tarkastustehtävien suorittamisessa.

25 §

Maksatuksen keskeytys

Rahapeliyhteisö voi päätöksellään määrätä avustuksen maksamisen keskeytettäväksi, jos:

1) on perusteltua aiheuttaa epäillä, että avustuksen saaja ei menettele 8 §:n 3 momentissa tai 9 ja 10 §:ssä tarkoitettulla tavalla;

2) ne perusteet, joilla avustus on myönnetty, ovat olennaisesti muuttuneet; tai

3) Euroopan yhteisön lainsäädännössä edellytetään maksamisen keskeyttämistä.

5 luku

Avustuksen palauttaminen ja takaisinperintä

26 §

Avustuksen palauttaminen

Avustuksen saajan tulee viipymättä palauttaa virheellisesti, liikaa tai ilmeisen perusteettomasti saamansa avustus tai sen osa. Avustuksen saajan tulee palauttaa avustus tai sen osa myös, jos sitä ei voida käyttää avustuspäätöksessä edellytetyllä tavalla. Jos palautettava määrä on enintään kymmenen euroa, se saadaan jättää palauttamatta.

27 §

Velvollisuus avustuksen takaisinperintään

Sosiaali- ja terveysministeriön on päätöksellään määrättävä avustuksen maksaminen lopetettavaksi sekä jo maksettu avustus takaisin perittäväksi, jos avustuksen saaja on:

1) jättänyt palauttamatta sellaisen avustuksen tai sen osan, joka 26 §:n mukaan on palautettava;

2) käyttänyt avustuksen olennaisesti muuhun tarkoitukseen kuin mihin se on myönnetty;

3) antanut rahapeliyhteisölle tai viranomaiselle väärän tai harhaanjohtavan tiedon seikasta, joka on omiaan olennaisesti vaikuttamaan avustuksen saantiin, määrään tai ehtoihin, taikka salannut sellaisen seikan; taikka

4) muutoin 1—3 kohtaan verrattavalla tavalla olennaisesti rikkonut avustuksen käyttämistä koskevia säännöksiä tai avustuspäätöksen ehtoja.

28 §

Avustuksen harkinnanvarainen takaisinperintä

Sosiaali- ja terveysministeriö voi päätöksellään määrätä avustuksen maksamisen lopetettavaksi sekä jo maksetun avustuksen tai sen osan takaisin perittäväksi, jos:

1) avustuksen saaja on menetellyt 8 §:n 3 momentin taikka 9 tai 10 §:n vastaisesti;

2) avustuksen saaja on kieltäytynyt antamasta 23 §:n 1 momentissa tarkoitettua aineistoa tai avustamasta mainitussa momentissa tarkoitettulla tavalla tarkastuksessa;

3) avustuksen saaja on lopettanut avustuksen kohteena olleen toiminnan, supistanut sitä olennaisesti tai luovuttanut sen toiselle;

4) avustuksen saaja on 9 §:n vastaisesti luovuttanut toiselle omistus- tai hallintaoikeuden omaisuuteen, joka on hankittu avustuksella;

5) avustuksen saaja on 9 §:n vastaisesti pysyvästi muuttanut avustuksen kohteena olleen omaisuuden käyttötarkoitusta;

6) avustuksen saaja on joutunut ulosottotoimenpiteen kohteeksi, selvitystilaan, konkurssiin taikka yrityksen saneerauksesta annetussa laissa (47/1993) tarkoitettun saneerausmenettelyn kohteeksi, jollei avustuksen käyttötarkoituksesta muuta johdu; taikka

7) avustuksen saaja menettelee tosiasiallisesti tässä momentissa säädettyihin seikkoihin rinnastettavalla tavalla antamalla avustuksen myöntämiseen, maksamiseen tai käyttämiseen liittyvälle seikalle muun kuin asian todellista luonnetta tai tarkoitusta vastaavan oikeudellisen muodon.

Jos avustuksen kohteena ollut omaisuus on tuhoutunut tai vahingoittunut 9 §:ssä säädettyinä käyttöaikana eikä tuhoutuneen tai vahingoittuneen omaisuuden tilalle hankita uutta vastaavaa omaisuutta, sosiaali- ja terveysministeriö voi päätöksellään määrätä avustuksen maksamisen lopetettavaksi ja määrätä mahdollisesta vakuu-

tuskorvauksesta tai muusta korvauksesta takaisin perittäväksi määrän, joka vastaa avustuksen osuutta omaisuuden alkuperäisestä hankintamenoista.

Sosiaali- ja terveysministeriö voi päätöksellään myös määrätä avustuksen maksamisen lopetettavaksi sekä jo maksetun avustuksen takaisin perittäväksi, jos Euroopan yhteisön lainsäädännössä sitä edellytetään.

29 §

Palautettava ja takaisin perittävä määrä investointiavustuksissa

Edellä 26—28 §:n mukaan palautettava tai takaisin perittävä investointiavustuksen määrä on sen suuruinen osa investointiavustuksen kohteena olevan omaisuuden käyvästä arvosta, joka vastaa avustuksen osuutta avustuksen kohteena olevan omaisuuden alkuperäisistä hankintamenoista investointihankkeen toteuttamisen jälkeen.

30 §

Korko ja viivästyskorko

Avustuksen saajan on maksettava palautettavalle tai takaisin perittävälle määrälle avustuksen maksupäivästä korkolain (633/1982) 3 §:n 2 momentin mukaista vuotuista korkoa lisättynä kolmella prosenttiyksiköllä.

Jos takaisin perittävää määrää ei makseta viimeistään asetettuna eräpäivänä, sille on maksettava vuotuista viivästyskorkoa korkolain 4 §:n 3 momentissa tarkoitettun korkokannan mukaan.

31 §

Kohtuullistaminen

Sosiaali- ja terveysministeriö voi 26—28 §:ssä tarkoitetuissa tapauksissa päättää, että osa palautettavasta tai takaisin perittävästä määrästä, sille laskettavasta korosta tai viivästyskorosta jätetään perimättä, jos täysimääräinen palauttaminen tai takaisinperintä on kohtuuton avustuksen saajan taloudelliseen asemaan ja olo-

suhteisiin tai avustuksella hankitun omaisuuden laatuun nähden taikka palauttamisen tai takaisinperinnän perusteena olevaan menettelyyn tai olosuhteiden muutokseen nähden.

Erityisen painavasta syystä sosiaali- ja terveysministeriö voi päättää, että palautettava tai takaisin perittävä määrä, sille laskettava korko tai viivästyskorko jätetään kokonaan perimättä.

32 §

Yhteisvastuullisuus

Jos avustus on myönnetty yhteisesti useammalle avustuksen saajalle, kaikki saajat vastaavat yhteisvastuullisesti avustuksen takaisinmaksamisesta.

33 §

Takaisinperinnän määräaika

Päätös avustuksen maksamisen keskeyttämisestä tai takaisinperinnästä on tehtävä viipymättä ja erityisestä syystä kahden kalenterivuoden kuluessa sen jälkeen, kun rahapeliyhteisön tietoon on tullut sellainen seikka, jonka nojalla avustuksen maksamisen keskeyttämiseen tai lopettamiseen taikka avustuksen takaisinperintään voidaan ryhtyä.

Avustuksen, sille maksettavan koron tai viivästyskoron takaisinperintään ei saa enää ryhtyä, kun kymmenen vuotta on kulunut avustuksen tai sen viimeisen erän maksamisesta. Jos avustus on myönnetty omaisuuden hankintaan, rakentamiseen tai perusparannukseen, kymmenen vuoden määräaika lasketaan 9 §:n 3 ja 4 momentissa säädettyjen määräaikojen päättymisestä.

34 §

Vanheneminen

Oikeus saada maksatus myönnetystä avustuksesta raukeaa, jos avustuksen saaja ei ole esittänyt avustuksen maksamista varten tarvittavaa hyväksyttävää selvitystä avustuksen myöntämistä seuraavan kalenterivuoden loppuun men-

nessä, 16 §:n 4 momentin erityisen määräajan kuluessa tai avustuksen saajan hakemuksen johdosta pidennetyn käyttöajan kuluessa.

Edellä 26 §:ssä säädetty velvollisuus palauttaa avustus tai sen osa raukeaa, kun kymmenen vuotta on kulunut avustuksen tai sen viimeisen erän maksamisesta. Jos avustus on myönnetty omaisuuden hankintaan, rakentamiseen tai perusparannukseen, palautusvelvollisuus kuitenkin raukeaa, kun kymmenen vuotta on kulunut 9 §:n 3 ja 4 momentissa säädettyjen määräaikojen päättymisestä.

35 §

Kuittaus

Palautettava tai takaisin perittävä määrä korokseen voidaan periä siten, että se vähennetään samalle avustuksen saajalle maksettavasta muusta 1 §:n 1 momentissa tarkoitetusta avustuksesta.

36 §

Avustusehtojen muuttaminen ja avustuksen siirto

Sosiaali- ja terveysministeriö voi avustuksen saajan hakemuksesta erityisestä syystä:

1) muuttaa avustuspäätökseen 7 §:n 3 momentin nojalla otettuja avustuksen käyttämistä koskevia ehtoja tai rajoituksia;

2) korottaa 7 §:n 4 momentin 1 ja 2 kohdassa tarkoitettua avustuksen enimmäismäärää avustuksen kohteena olevasta toiminnasta tai hankkeesta sekä muuttaa muita avustuksen myöntämisen ja maksamisen perusteita;

3) muuttaa vähäisessä määrin avustuksen käyttötarkoitusta;

4) lyhentää 9 §:n 3 ja 4 momentissa asetettua omaisuuden käyttöaikaa; ja

5) pidentää 16 §:n 2—4 momentissa asetettua avustuksen käyttöaikaa.

Sosiaali- ja terveysministeriö voi avustuksen saajan hakemuksesta erityisestä syystä siirtää myönnetyn avustuksen toiselle tämän lain edellytykset täyttävälle yleishyödylliselle oikeuskel-

poiselle yhteisölle tai säätiölle käytettäväksi samaan tarkoitukseen. Edellytyksenä avustuksen siirtämiselle on, että avustuksen vastaanottaja on sitoutunut vastaamaan alkuperäisistä avustusehdoista.

Rahapeliyhteisö voi avustuksen saajan hakemuksesta erityisestä syystä pidentää 16 §:n 2 ja 3 momentissa asetettua avustuksen käyttöaikaa enintään kahdella vuodella. Tätä pitemmästä käyttöajan pidennyksestä päättää sosiaali- ja terveysministeriö.

6 luku

Tietojen saanti ja tietojen luovuttaminen

37 §

Tietojensaanti viranomaiselta

Rahapeliyhteisön oikeuteen saada tietoja viranomaiselta sovelletaan, mitä viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetussa laissa säädetään.

Rahapeliyhteisöllä on salassapitosäännösten estämättä oikeus saada viranomaisilta tehtäviensä hoitamiseksi välttämättömiä tietoja:

1) avustuksen hakijan ja saajan taloudellisesta asemasta;

2) avustuksen hakijan ja saajan julkisista tuloista; sekä

3) avustuksen hakijaa ja saajaa koskevista muista seikoista, joilla on olennaista merkitystä tämän lain noudattamisen varmistamiseksi avustuksen myöntämisessä, maksamisessa ja käytön valvonnassa.

38 §

Tietojen luovuttaminen

Sen lisäksi, mitä viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetussa laissa säädetään salassa pidettävien tietojen luovuttamisesta, rahapeliyh-

teisöllä on salassapitovelvollisuuden estämättä oikeus luovuttaa tietoja:

1) poliisi- ja muulle esitutkintaviranomaiselle rikoksen estämiseksi tai selvittämiseksi taikka syyttäjäviranomaiselle syyteharkintaa varten;

2) tämän lain soveltamista koskevan viranomaisen selvityksen tai tieteellisen tutkimuksen tekemiseksi, jos tietojen luovuttaminen on välttämätöntä selvityksen tai tutkimuksen tekemiseksi;

3) toimivaltaiselle Euroopan unionin toimielimelle tai unionin muulle elimelle sekä toisen jäsenvaltion toimivaltaiselle viranomaiselle, jos Euroopan yhteisön lainsäädännössä tai muussa Suomen jäsenyyteen Euroopan unionissa liittyvässä velvoitteessa sitä edellytetään; sekä

4) jos Suomea sitovassa kansainvälisessä velvoitteessa sitä edellytetään.

Edellä 1 momentissa tarkoitettuja tietoja ei saa käyttää muuhun kuin siihen tarkoitukseen, johon tiedot on luovutettu.

7 luku

Erinäiset säännökset

39 §

Tiedoksianto

Avustusta koskeva muu kuin tämän lain 25, 27, 28 ja 35 §:ssä tarkoitettussa asiassa tehty päätös voidaan lähettää asianosaiselle tiedoksi postitse. Jollei muuta näytetä, asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemäntenä päivänä siitä, kun päätös on annettu postin välitettäväksi. Tiedoksiannossa noudatetaan muutoin, mitä tiedoksiannosta hallintoasioissa säädetään.

Rahapeliyhteisön tehtävänä on antaa tiedoksi 7 §:n 2 momentissa tarkoitettu päätös.

40 §

Muutoksenhaku

Tässä laissa tarkoitettuun valtioneuvoston, sosiaali- ja terveysministeriön tai rahapeliyh-

sön päätökseen ei saa hakea muutosta valittamalla. Päätökseen saa siihen tyytymätön asianosainen hakea oikaisua 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. Oikaisuvaatimus tehdään sosiaali- ja terveysministeriölle.

Oikaisuvaatimuksesta annettuun päätökseen saa valittamalla hakea muutosta siten kuin hallintolainkäyttölaissa (586/1996) säädetään.

41 §

Täytäntöönpano

Tässä laissa tarkoitettu päätös voidaan panna täytäntöön muutoksenhausta huolimatta. Edellä 27 ja 28 §:ssä tarkoitettussa asiassa oikaisuvaatimuksesta annettu päätös voidaan panna täytäntöön verojen ja maksujen perimisestä ulosottoimin annetussa laissa (367/1961) säädetyssä järjestyksessä.

42 §

Rahapeliyhteisön kuuleminen

Sosiaali- ja terveysministeriö tekee 27, 28, 35 ja 36 §:ssä tarkoitettut päätökset kuultuaan rahapeliyhteisöä.

43 §

Menettelysäännökset

Rahapeliyhteisön on tässä laissa tarkoitettuja asioita käsitellessään noudatettava hallintomenettelylakia, kielilakia ja viranomaisten toiminnan julkisuudesta annettua lakia.

44 §

Virkavastuu

Rahapeliyhteisön toimi- ja luottamushenkilöihin sovelletaan valtion virkamieslain 14 ja 15 §:ää sekä rikosoikeudellista virkavastuuta koskevia säännöksiä heidän käsitellessään tässä laissa tarkoitettuja asioita.

45 §

Ohjaus- ja valvontatehtävien kustannusten korvaaminen

Rahapeliyhteisön on korvattava valtiolle 6 §:n 3 momentissa, 8 §:n 4 momentissa ja 21 §:n 3 momentissa säädetyistä ohjaus- ja valvontatehtävistä aiheutuvat kustannukset valtion maksuperustelain (150/1992) mukaisesti.

46 §

Voimaantulo- ja siirtymäsäännökset

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 2000.

Ennen tämän lain voimaantuloa myönnetyn avustuksen käytössä ja käytön valvonnassa, palauttamisessa ja takaisinperinnässä sekä sitä koskevassa muutoksenhaussa noudatetaan avustuksen myöntämisajankohtana voimassa olleita säännöksiä ja avustuspäätöksessä asetettuja ehtoja. Ennen tämän lain voimaantuloa myönnettyyn avustukseen sovelletaan kuitenkin 9 §:n 5 momenttia ja 36 §:ää.

Ennen lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

Helsingissä 19 päivänä kesäkuuta 2001